

1312.

Na osnovu člana 108 Zakona o lokalnoj samoupravi ("Sl. list RCG", br. 42/03, 28/04, 75/05, 13/06 i "Sl. list CG", br. 88/09 i 03/10) i člana 34 stav 1 tač. 2 i 34 Statuta Opštine Bijelo Polje ("Sl. list RCG - Opštinski propisi", br. 25/04, 33/06 i "Sl. list CG - Opštinski propisi", broj 18/10), Skupština Opštine Bijelo Polje, na sjednici održanoj 03.11.2011. godine, donijela je

ODLUKA

o načinu i postupku učešća lokalnog stanovništva u vršenju javnih poslova

("Službeni list Crne Gore - opštinski propisi", br. 034/11 od 18.11.2011)

I - OSNOVNE ODREDBE

Član 1

Ovom odlukom uređuje se način i postupak učešća lokalnog stanovništva u vršenju javnih poslova, oblici učešća i mehanizmi, subjekti, mjere i aktivnosti koje preduzimaju organi lokalne samouprave i organi lokalne uprave (u daljem tekstu: organi opštine) u cilju podsticanja i uključivanja građana u proces planiranja, donošenja odluka i njihovoj implementaciji, i druga pitanja u vezi sa načinom i postupkom učešća lokalnog stanovništva u vršenju javnih poslova.

Član 2

Organi opštine dužni su da obezbijede da građani, pravna lica, nevladine organizacije i druge organizacije i zainteresovane grupe u opštini budu blagovremeno informisani o svim pitanjima koja su od značaja za njihov život i rad.

Građani i subjekti iz stava 1 ovog člana imaju pravo da dobiju potrebne informacije radi njihovog uključivanja u faze prethodnog izjašnjavanja, a naročito o pripremi planova, programa razvoja, utvrđivanja investicione politike, kao i izradi i donošenju propisa i drugih akata kojima se utvrđuju prava i obaveze građana, procedurama za ostvarivanje utvrđenih prava i izvršavanje obaveza kod organa opštine, kao i o drugim pitanjima koja su od interesa za ostvarivanje prava ili izvršavanje obaveza građana.

Član 3

Organi opštine dužni su da, prije donošenja odluke ili drugog akta, povratno informišu građane i druge podnosiocce o zauzetim stavovima po njihovim prijedlozima, primjedbama ili sugestijama.

Član 4

Radi boljeg razumijevanja razloga zašto se donosi konkretni akt, organi opštine dužni su da, prilagode formu akta i sadržaj rješenja i objašnjenja, sa potrebama i mogućnostima učesnika o pravima i finansijskim obavezama koja se aktom predlažu.

Član 5

Organi opštine dužni su da, u skladu sa odredbama ove odluke i u zavisnosti od konkretnih okolnosti i finansijskih mogućnosti opštine, koriste različite mehanizme radi podsticanja i uključivanja građana u proces odlučivanja.

II - OBLICI I MEHANIZMI UČEŠĆA GRAĐANA

Član 6

Lokalno stanovništvo učestvuje u izjašnjavanju i odlučivanju u vršenju javnih poslova putem oblika neposrednog učešća građana utvrđenih zakonom - inicijativa, građanska inicijativa, zbor građana, referendum (mjesni i opštinski) i putem drugih oblika utvrđenih Statutom opštine.

Član 7

Prethodno izjašnjavanje lokalnog stanovništva sprovodi se u postupku prije donošenja planskih akata (plana razvoja, prostornih i urbanističkih planova, programa razvoja djelatnosti i investicionih programa).

Prethodno izjašnjavanje o aktima iz stava 1 ovog člana obezbeđuje se putem izjašnjavanja mjesnih zajednica i drugih zainteresovanih grupa u zajednici.

Organi opštine, u zavisnosti od prirode akta i finansijskih mogućnosti, mogu prethodno izjašnjavanje obezbijediti putem ankete, organizovanjem zbora građana, održavanjem stručnih rasprava, okruglih stolova ili drugih oblika izjašnjavanja.

Član 8

Lokalno stanovništvo učestvuje u odlučivanju, na način što se izjašnjava o aktima koje donosi lokalna samouprava, a naročito :

Statutu opštine;

- planovima i programima razvoja;
- lokalnim planskim dokumentima ;
- višegodišnjem investicionom planu;
- programu uređenja prostora;
- budžetu opštine;
- programu zaštite i unapređivanja životne sredine;
- odlukama i drugim aktima kojima se utvrđuju prava i obaveze građana.

Član 9

Organi opštine dužni su lokalnom stanovništvu, putem web sajta i na drugi odgovarajući način učiniti dostupnim: izvještaj o realizaciji propisa i drugih akata koje donosi Skupština, izvještaj o radu predsjednika opštine, organa lokalne uprave i službi, izvještaj o ostvarivanju prava i izvršavanju obaveza građana i pravnih lica u prvostepenom i drugostepenom upravnom postupku, izvještaj o stanju uređenja prostora, odluke o dodjeli poslova i usluga i zaključenim ugovorima u postupku javnih nabavki, kao i zaključene ugovore o raspolaganju imovinom.

Član 10

Organi opštine, podstiču učešće građana u javnom životu i putem drugih oblika: organizovanjem foruma potrošača i korisnika usluga, organizovanjem tematskih ili foruma interesnih grupa, panela građana, organizovanjem okruglih stolova i tribina o specifičnim problemima i potrebama nacionalnih i etničkih zajednica, osoba sa invaliditetom, lica koja se nalaze u stanju socijalne potrebe žena, omladine i djece, starih lica, penzionera kao i drugih zainteresovanih grupa i organizacija.

Član 11

Mehanizmi za učešće građana u vršenju javnih poslova su:

- a) informisanje lokalnog stanovništva putem web sajtova, informativnih brošura, medija, biltena, medija planova, anketa, upitnika, panoa, oglasnih tabli za obavještanje, pisanih ili telefonskih poziva i slično;
- b) dobijanje predloga i mišljenja od građana putem dežurnih telefona, kutije primjedbi, knjige utisaka i slično;
- c) edukacija lokalnih službenika, namještenika i građana putem organizovanja radionica, održavanje stalnih ili povremenih sastanaka, organizovanje seminara, informacionog centra, gostovanja predavača, organizovanja okruglih stolova i drugo;
- d) angažovanje volontera za pružanje pomoći licima u stanju socijalne potrebe;
- e) obezbjeđivanje učešća žena i nacionalnih i etničkih zajednica, mladih i drugih grupa u donošenju i razmatranju akata i dokumenata koja se njim tiču;
- f) učešće predstavnika nevladinih organizacija u radu radnih grupa na izradi: propisa, strateških dokumenata (programa i planova razvoja iz pojedinih upravnih oblasti), akcionih planova za realizaciju strateških dokumenata i izradi i implementaciji drugih dokumenata iz nadležnosti opštine;
- g) uključivanje predstavnika nevladinih organizacija u izradi brošura, vodiča i drugih publikacija kojima se podstiče uključivanje građana u proces donosenja odluka kao i u realizaciji mjera i aktivnosti koje na tom planu preduzimaju nadležni organi opštine.

Član 12

Organi opštine dužni su da informišu građane o mehanizmima i oblicima njihovog učešća u proces odlučivanja i da stvore uslove za njihovu primjenu.

Član 13

Organi opštine dužni su da razvijaju različite oblike učešća mladih u proces planiranja i odlučivanja u opštini i njihovog konsultovanja.

Radi podrške aktivnostima organizacija i asocijacija mladih, ili u cilju njihovog udruživanja, organi opštine podstićaće rad ovih organizacija i asocijacija konkretnim mjerama i aktivnostima, kao što su : osnivanje centra za mlade, omladinskih savjeta , đaćkih parlamenata, planiranje slobodnog vremena mladih i društveno-kulturne aktivnosti, uspostavljanje saradnje sa školama, uključivanje mladih u programe stručnog osposobljavanja, podsticanje zapošljavanja , rješavanje smještajnih i stambenih potreba, uključivanje u rad Skupštine opštine, prevencije u borbi protiv bolesti zavisnosti i sl.

Član 14

Organi opštine obezbijediće da se o pitanjima od opšteg interesa u postupke donošenja odluka uključi što šira javnost, građani, privredni subjekti i preduzetnici, nevladine i druge organizacije i zainteresovane grupe u zajednici.

Organi opštine, radi ostvarivanja saradnje sa nevladinim organizacijama, imenuju kontakt osobu.

Član 15

Prije otpočinjanja postupka za pripremu i donošenje akata iz člana 8 ove odluke, nadležni organ utvrđuje plan učešća građana za svaki od navedenih akata.

Planom učešća definišu se oblici i mehanizmi učešća građana u proces donošenja tog akta i utvrđuje rok za postupanje nadležnih organa.

Plan učešća građana objavljuje se na pogodan način radi upoznavanja građana.

Član 16

Organ lokalne uprave za odnosnu upravnu oblast obavezan je da obezbijedi sprovođenje oblika i mehanizama učešća građana za svaki pojedinačan akt, utvrđen ovom odlukom.

Član 17

Organi lokalne uprave dužni su da omoguće licima sa posebnim potrebama učešće u ostvarivanju prava iz ove odluke, na način primjeren potrebama i mogućnostima tih lica.

III - POSTUPAK UČEŠĆA LOKALNOG STANOVNIŠTVA

1. Utvrđivanje potreba lokalnog stanovništva

Član 18

Pripremne poslove za izradu planskih i normativnih akata iz člana 8 ove odluke, po pravilu, obavlja nadležni organ lokalne uprave.

Član 19

U postupku pripreme akata organi su dužni da prikupe potrebne informacije i podatke od građana, mjesnih zajednica, organa i organizacija, javnih službi, nevladinih organizacija, udruženja mladih, različitih kategorija građana (žena, mladih, lica sa posebnim potrebama i starih i invalidnih lica), privrednih subjekata i drugih lica, u skladu sa karakterom akta.

Radi stvaranja što potpunije i kvalitetnije osnove za izradu nacrtu akta, prikupljanje podataka i informacija vrši se putem odgovarajućih mehanizmima u skladu sa planom učešća građana.

Član 20

Na osnovu analize dobijenih podataka i informacija, nadležni organ lokalne uprave priprema nacrt akta sa predlozima osnovnih i alternativnih rješenja od interesa za lokalno stanovništvo i dostavlja ga predsjedniku Opštine radi utvrđivanja nacrtu akta.

U obrazloženju nacrtu akta naročito se daju razlozi koji su bili opredjeljujući za obrađivača prilikom predlaganja rješenja, objašnjenjima novih rješenja i njihovim prednostima u odnosu na postojeća rješenja, objašnjenjima kako se reflektuju na prava i obaveze građana i načinu za prevazilaženje potencijalnih problema koje mogu nastati usljed predloženih promjena, kao i finansijskim obavezama za građane, odnosno za budžet opštine.

2. Javna rasprava

Član 21

Organi opštine dužni su da građanima obezbijede, da putem organizovanja javnih i stručnih rasprava, daju pismene i usmene prijedloge, primjedbe, sugestije i mišljenja na akta koja su predmet rasprave.

Član 22

Predsjednik opštine utvrđuje nacrt akta stavlja akt na javnu raspravu, u skladu sa planom učešća građana, i određuje organ koji će sprovesti javnu raspravu

Organ za sprovođenje javne rasprave je dužan da nacrt akata i plan učešća građana na pogodan način učini dostupnim javnosti.

Organ koji sprovodi javnu raspravu dužan je da obrazloži rješenja koja se nacrtom akta predlažu, posebno u odnosu na prava i obaveze građana, kao i procjenu uticaja tih rješenja na položaj građanina, kako bi građani bolje prepoznali rješenja kojim se, na optimalan način, obezbjeđuje zadovoljenje njihovih potreba.

Informacioni centar opštine dužan je da obezbijedi dovoljan broj primjeraka za mjesne zajednice, zainteresovane organe, organizacije i građane.

Član 23

Nacrt akta i program održavanja javne rasprave objavljuje se u medijima, oglasnoj tabli opštine ili mjesne zajednice, na web sajtu opštine ili na drugi pogodan način.

Informacioni centar opštine je dužan da na pogodan način učini dostupnim informacije o aktu iz stava 1 ovog člana.

Član 24

Javna rasprava organizuje se, po pravilu, u mjesnim zajednicama i traje najmanje 15 dana.

Javna rasprava može se organizovati istovremeno za više mjesnih zajednica.

Mjesto i vrijeme održavanja javne rasprave prilagođava se potrebama stanovnika područja na kojem se održava.

Član 25

U javnoj raspravi mora se omogućiti da građani direktno komuniciraju sa predstavnicima organa opštine.

Javnoj raspravi obavezno prisustvuju predstavnik predlagača, predstavnici organa lokalne uprave nadležnog za pripremanje akta, kao i druga stručna lica koja mogu doprinijeti kvalitetnoj raspravi o predmetnom aktu.

Javnoj raspravi prisustvuju i predstavnici organa mjesnih zajednica na čijem području se organizuje javna rasprava.

Javna rasprava se, po mogućnosti, organizuje uz pomoć savremenih tehničkih i drugih audio-vizuelnih pomagala da bi se na što pogodniji način dala osnovna sadržina rješenja akta koji je predmet javne rasprave.

Član 26

Organ koji sprovodi javnu raspravu dužan je da vodi zapisnik o toku javne rasprave.

U zapisnik se evidentiraju komentari, prijedlozi, primjedbe, sugestije i mišljenja od značaja za sadržaj rješenja.

Član 27

Prijedlozi, primjedbe i sugestije mogu se saopštiti neposredno ili dati u pisanoj formi nadležnom organu.

Član 28

U skladu sa planom učešća građana, radi ocjene stručne javnosti o predloženom aktu, organizuje se stručna javna rasprava.

Stručna javna rasprava organizuje se putem okruglih stolova, stručnih skupova, davanjem prijedloga, primjedaba, sugestija i mišljenja u pisanoj formi.

Stručnu raspravu iz stava 1 ovog člana organizuje i vodi organ zadužen za sprovođenje javne rasprave.

Član 29

Organ koji sprovodi postupak javne rasprave dužan je da sumira javnu raspravu i sačini izvještaj, u roku od 10 dana od dana završetka javne rasprave.

Sve prijedloge, primjedbe i sugestije dostavljene u roku predviđenom za javnu raspravu, organ iz stava 1 ovog člana je dužan da razmotri sa obrazloženjem šta je prihvaćeno a šta nije i iz kojih razloga, zauzme stav po istima, i uključi ih u izvještaj o sprovedenoj javnoj i stručnoj raspravi.

Izvještaj o sprovedenoj javnoj i stručnoj raspravi dostavlja se nadležnom organu koji je utvrdio nacrt akta koji je stavljen na javnu raspravu.

Član 30

Izvještaj iz prethodnog člana Informacioni centar Opštine je dužan da objavi na veb sajtu opštine, i da na drugi pogodan način učini dostupnim javnosti.

Predlagač akta, uz prijedlog akta, dostavlja Skupštini i izvještaj o sprovedenoj javnoj raspravi.

IV - ZAVRŠNE ODREDBE

Član 31

Danom stupanja na snagu ove odluke prestaje da važi Odluka o načinu i postupku učešća loklanog stanovništva u vršenju javnih poslova ("Službeni list RCG-Opštinski propisi", broj 04/05 i "Službeni list CG - Opštinski propisi", broj 34/09).

Član 32

Ova odluka stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore - Opštinski propisi".

Broj: 02-3466/1

Bijelo Polje, 03.11.2011. godine

Skupština Opštine Bijelo Polje

Predsjednik,

Refik Bojadžić, s.r.